

ประกาศสภาการแพทย์แผนไทย

ฉบับที่ ๙ / ๒๕๖๗

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทย
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมถึงการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย ตลอดจนผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก อีกทั้งเพื่อให้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๖

สภาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศให้ ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ สามารถดำเนินการสมัครหรือลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ได้ตามวิธีกร หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรมหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์ ดังแนบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗

(พท.ดร.ชนัญญา ชัยสุวรรณ)

นายกสภาการแพทย์แผนไทย

วิธีการ หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง
ของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์
(แบบท้ายประกาศสภาการแพทย์แผนไทย ฉบับที่ ๙/ ๒๕๖๗ เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง
ของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์)

๑. ชื่อประกาศ

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์

๒. ชื่อกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์

๓. ที่มา หลักการและเหตุผลในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

ด้วยสภาการแพทย์แผนไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพด้วยวิธีการแพทย์พื้นบ้านไทย ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยมีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่นับวันจะมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคมของคนไทยมากขึ้น จึงมีความจำเป็นในการร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขางชาติพันธุ์ ให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการอบรม ให้ความรู้สำหรับผู้สนใจด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและเมื่อผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความสามารถและสร้างความเชื่อมั่นที่จะเป็นผู้ให้บริการการย่ำขาง ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งการดูแล รักษาผู้ป่วยตามกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย และลดดุลการค้าในการสั่งยาจากต่างประเทศ โดยใช้กรรมวิธีการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพ สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน) ร่วมกับศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรชาวจันทบุรี (หมอประเดิม ส่างเสน) และสถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขางชาติพันธุ์ เพื่อเป็นแนวทางและต้นแบบในการปฏิบัติด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต่อไป

หลักสูตรนี้ได้เน้นความสำคัญในการพัฒนางานด้านบริการทางการแพทย์แผนไทย โดยเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการในระบบสุขภาพของประเทศ โดยจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานสถานบริการด้านการแพทย์แผนไทยของรัฐบาลและเอกชนที่มีองค์ความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยเพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ ความชำนาญสามารถนำไปใช้ในการบำบัดรักษา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้จริง

๔. คำนิยาม

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“นายกสภา” หมายความว่า นายกสภาการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษา ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้ ตามระเบียบและข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

“กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

๕. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ อบรม เสริมทักษะ และทดสอบความรู้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ การให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย
- ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก
- ส่งเสริมการผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

๖. ประเภทของกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ และประเภทของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- กิจกรรมประเภทการศึกษาและอบรม หรือหลักสูตร ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการฝึกหัด หรือฝึกอบรม หรือฝึกงาน ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการทดสอบความรู้ หรือรับการตรวจประเมินคุณสมบัติหรือความรู้ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการวิจัยและพัฒนา ในหน่วยงานวิจัย หรือสถาบันวิจัย หรือสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ ในรูปแบบต่างๆ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย

๗. หมวดหมู่ของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนากรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการดูแลสุขภาพตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย

- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศมาเลเซีย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศจีน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปลูกหรือผลิตสมุนไพรตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการกัญชาตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ตรวจมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำตำบล
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำหมู่บ้าน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนางานวิจัยและเทคโนโลยีตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการฝึกอบรมตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการโภชนบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านจิตบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านเวชศาสตร์ชะลอวัยและความงามตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ.....

๘. จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๖๗ หน่วยกิต

๙. ระยะเวลาการศึกษาต่อเนื่องฯ

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๖๗ ชั่วโมง จำแนกเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๗๑	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๕๖	ชั่วโมง

๑๐. สถานที่จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่า สมุนไพรนวลจันทร์

เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

๑๑. หลักเกณฑ์และวิธีการติดตาม วัดผลหน่วยกิต และผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๑.๑ จะต้องใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๑.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติ ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๓๕ ราย

๑๑.๓.๑ อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดคอ ปา ไหล่ ลงแขน ข้อศอก ข้อมือ ปลายมือ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๑.๓.๒ อาการปวดขา เข่า ซาลงปลายเท้า ร้อนหลังเท้า ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๑.๓.๓ อาการปวดหลัง ปวดเอว เส้นเอ็น หมอนรองกระดูกทับเส้น สะบักจม ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๑.๓.๔ อาการอัมพฤกษ์อัมพาต กระตุ่นการไหลเวียนเลือด ไม่น้อยกว่า จำนวน ๕ ราย

๑๑.๓.๕ กรณีศึกษา ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑ ราย

๑๒. รายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม (ตามเอกสารแนบที่ระบุ)

แนบเอกสารตามแบบแสดงรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม

๑๓. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๓.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๑๓.๒ เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๑๓.๓ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือด้านการนวดไทย หรือด้านการผดุงครรภ์ไทย หรือด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ

๑๓.๔ เป็นหมอฟันบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้านตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖

๑๔. ลักษณะต้องห้ามของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๔.๑ เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๒ เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๓ เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๑๕. เอกสารและหลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

๑๕.๑ เอกสารหลักฐานรับรองความเป็น บุคคล หรือ นิติบุคคล ตามที่กฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๕.๒ เอกสารหลักฐานรับรองคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้
๑๕.๓ เอกสารอื่นใดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๖. ค่าธรรมเนียมในการสมัคร

ค่าธรรมเนียมในการสมัคร ๕,๐๐๐ บาทต่อคน

๑๗. วิธีการและสถานที่รับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๑๘. การแจ้งผลการรับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๑๙. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

ผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหมอพื้นบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับผู้รับบริการแพทย์แผนไทยทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป

แบบแสดงรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขางชาติพันธุ์

Thai folk medicine program (Yum Khang Ethnic wisdom for therapy)

๑. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การย่ำขางชาติพันธุ์

(ภาษาอังกฤษ) Thai folk medicine program (Yum Khang Ethnic wisdom for therapy)

๒. ชื่อประกาศนียบัตร/วุฒิปัตร์/ (หรือ ชื่อหนังสืออนุมัติ แสดงวุฒิอื่นๆ เพื่อแสดงความรู้, ความชำนาญ, ความเชี่ยวชาญ)

Diploma in Thai folk medicine program (Yum Khang Ethnic wisdom for therapy)

อักษรย่อไทย ป.กพท : การย่ำขางชาติพันธุ์

อักษรย่ออังกฤษ Dip. TFMP (Yum Khang)

๓. ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ (ผู้ที่ยื่นคำขอ)

หน่วยงานหลัก

สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน)

หน่วยงานสนับสนุน

๑) ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรนวลจันทร์ (หมอประเดิม ส่างเสน)

๒) สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๔. หลักการและเหตุผล

ด้วยสภากาการแพทย์แผนไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพด้วยวิธีการแพทย์พื้นบ้านไทย ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยมีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่นับวันจะมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคมของคนไทยมากขึ้น จึงมีความจำเป็นในการร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขางชาติพันธุ์ ให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการอบรม ให้ความรู้สำหรับผู้สนใจด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและเมื่อผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความสามารถและสร้างความเชื่อมั่นที่จะเป็นผู้ให้บริการ การย่ำขางภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งการดูแลรักษาผู้ป่วยตามกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย และลดดุลการค้าในการสั่งยาจากต่างประเทศ โดยใช้กรรมวิธีการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพ สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน) ร่วมกับศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรนวลจันทร์ (หมอประเดิม ส่างเสน) และสถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขางชาติพันธุ์ เพื่อเป็นแนวทางและต้นแบบในการปฏิบัติด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต่อไป

หลักสูตรนี้ได้เน้นความสำคัญในการพัฒนางานด้านบริการทางการแพทย์แผนไทย โดยเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการในระบบสุขภาพของประเทศ โดยจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานสถานบริการด้านการแพทย์แผนไทยของรัฐบาลและเอกชนที่มีองค์ความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยเพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ ความชำนาญสามารถนำไปใช้ในการบำบัดรักษา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้จริง

๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๕.๑ สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีการย่ำขาทางชาติพันธุ์เพื่อการส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ

๕.๒ มีความรู้ความเข้าใจการบำบัดรักษาและทักษะการย่ำขา สามารถปฏิบัติการนวดได้อย่างถูกต้องวิธี

๕.๓ มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการย่ำขาทางชาติพันธุ์

๕.๔ สามารถเป็นผู้ให้บริการการย่ำขาทางชาติพันธุ์ ภายใต้ผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๕.๕ มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการการย่ำขาทางชาติพันธุ์

๕.๖ มีคุณธรรม จริยธรรม มารยาทในการประกอบอาชีพด้านการย่ำขาทางชาติพันธุ์

๖. เป้าหมายจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง : จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

๗. สถานที่ทำการฝึกอบรม

เป็นสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทยให้การรับรอง และ/หรือสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ให้การรับรอง

๘. คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม

รายละเอียดดังภาคผนวก ๑

จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง : จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

สัดส่วนวิทยากรต่อผู้เรียน : ทฤษฎี ๑ : ๔๐ และปฏิบัติ ๑ : ๑๐

๙. คุณสมบัติของผู้เรียน/อบรม

๙.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙.๒ เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๙.๓ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือด้านการนวดไทย หรือด้านการผดุงครรภ์ไทย หรือด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ

๙.๔ หมอพื้นบ้านตาม พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้านตาม พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖

๑๐. ตารางรายละเอียด/กำหนดการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม

ให้เป็นไปตามสถานที่/ สถานพยาบาล/ หน่วยงานที่ขอรับรองหลักสูตรกำหนดและเป็นการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง ตามลำดับ ในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ภาคสนาม ทั้งนี้โดยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓ เดือน

วันที่ /เวลา	๘:๐๐-๙:๐๐ น.	๑๙:๐๐-๑๐:๐๐ น.	๑๐:๐๐-๑๑:๐๐ น.	๑๑:๐๐-๑๒:๐๐ น.	๑๒:๐๐-๑๓:๐๐ น.	๑๓:๐๐-๑๔:๐๐ น.	๑๔:๐๐-๑๕:๐๐ น.	๑๕:๐๐-๑๖:๐๐ น.	๑๖:๐๐-๑๗:๐๐ น.	
วันที่ ๑	การบรรยาย หัวข้อ ธรรมะกับสมาธิเพื่อ สุขภาพและการ ปฏิบัติงาน	การบรรยาย หัวข้อ กิมีชาติ เหตุของการเจ็บป่วย ตามพุทธ ประวัติ	การบรรยาย หัวข้อ แนวคิดทฤษฎี การแพทย์พื้นบ้าน	พักรับประทาน อาหารกลางวัน	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	การบรรยาย หัวข้อ ประวัติความเป็นมาของการย่ำขาชาติพันธุ์				
วันที่ ๒	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อสวดมนต์, ทำสมาธิ	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	การบรรยาย หัวข้อ การปฐมพยาบาล การย่ำขา		ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การปฐมพยาบาล การย่ำขา	การบรรยาย หัวข้อ เกสซ์กรรมการย่ำขาชาติพันธุ์เบื้องต้น	การบรรยาย หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการย่ำขาชาติพันธุ์			
วันที่ ๓	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อสวดมนต์, ทำสมาธิ	การบรรยาย หัวข้อ ความรู้พื้นฐานในการย่ำขาชาติพันธุ์	การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการย่ำขาและสรุป ผลการรักษา		ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานในการย่ำขาชาติพันธุ์	การบรรยาย หัวข้อ เกสซ์กรรมการย่ำขาชาติพันธุ์เบื้องต้น				
วันที่ ๔	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ สวดมนต์, ทำสมาธิ	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการย่ำขาชาติพันธุ์	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การบันทึกผลการย่ำขาและสรุป ผลการรักษา		ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การย่ำขาชาติพันธุ์และสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การปฐมพยาบาล การย่ำขา				

วันที่ /เวลา	๘:๐๐-๙:๐๐ น.	๑๙:๐๐-๑๐:๐๐ น.	๑๐:๐๐-๑๑:๐๐ น.	๑๑:๐๐-๑๒:๐๐ น.	๑๒:๐๐-๑๓:๐๐ น.	๑๓:๐๐-๑๔:๐๐ น.	๑๔:๐๐-๑๕:๐๐ น.	๑๕:๐๐-๑๖:๐๐ น.	๑๖:๐๐-๑๗:๐๐ น.
วันที่ ๕	การบรรยาย หัวข้อ กฎหมายและ จรรยาบรรณวิชาชีพ	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์ เกี่ยวกับกระดูก เส้น เอ็นและกล้ามเนื้อ ทั่วร่างกาย	การบรรยาย หัวข้อ เภสัชกรรมการย่ำ ของชาติพันธุ์ เบื้องต้น	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การบันทึกผลการย่ำ ของและสรุป ผลการรักษา	พักรับประทานอาหารกลางวัน	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การย่ำของชาติพันธุ์และสมุนไพรรักษาโรคที่พบบ่อย			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การปฐมพยาบาล การย่ำของ
วันที่ ๖	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ สวดมนต์, ทำสมาธิ	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์ เกี่ยวกับกระดูก เส้น เอ็นและกล้ามเนื้อ ทั่วร่างกาย	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่พบบ่อย ของชาติพันธุ์			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การย่ำของชาติพันธุ์และสมุนไพรรักษาโรคที่พบบ่อย			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การบันทึกผลการย่ำ ของและสรุป ผลการรักษา
วันที่ ๗	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ สวดมนต์, ทำสมาธิ	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์ เกี่ยวกับกระดูก เส้น เอ็นและกล้ามเนื้อ ทั่วร่างกาย	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่พบบ่อย ของชาติพันธุ์			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การย่ำของชาติพันธุ์และสมุนไพรรักษาโรคที่พบบ่อย			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ การปฐมพยาบาล การย่ำของ

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๑๑. ระยะเวลาการฝึกอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๖๗ ชั่วโมง จำแนกเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๗๑	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๕๖	ชั่วโมง
	รวม	๑๖๗ (๔๐-๑๒๗)	ชั่วโมง
กรณีศึกษา	จำนวน	๑	ราย
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๓๕	ราย

๑๒. ตำรา/หนังสือ/คู่มือ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๑๒.๑ ประเดิม สร้างเสน. **คู่มืออบรมการย่ำขาชาติพันธุ์**. เชียงใหม่. ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่า สมุนไพรนวลจันทร์.

๑๒.๒ ประเดิม สร้างเสน. **คู่มืออบรมการใช้สมุนไพรชาติพันธุ์เบื้องต้น**. เชียงใหม่. สมาคมการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์.

๑๒.๓ ดารณี อ่อนชมจันทร์ รายงานฉบับสมบูรณ์ **คู่มือหลักสูตรการนวดพื้นบ้านล้านนา สำหรับผู้ช่วยแพทย์แผนไทย** นนทบุรี : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข; 2560.

๑๒.๔ **คู่มืออบรมการนวดไทย**. มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา

๑๒.๕. กรมการแพทย์. **คู่มือปฐมพยาบาลเบื้องต้น**. กระทรวงสาธารณสุข

๑๒.๖. สถาบันการแพทย์แผนไทย. **บทสวดมนต์ ทำวัตรเช้า** กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑๒.๗ **สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน**. สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน

๑๓. อุปกรณ์และสื่อการสอน ได้แก่

สื่อหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ อุปกรณ์การนวด ยา โปสเตอร์, สไลด์, วีดิทัศน์, ทุนการศึกษา ระบบสารสนเทศสมาคมฯ เป็นต้น

๑๔. การประเมินผลการฝึกอบรม (ก่อน/หลัง)

๑๔.๑ เกณฑ์การประเมินก่อนการฝึกอบรม

ไม่มี

๑๔.๒ เกณฑ์การประเมินหลังการฝึกอบรม

๑๔.๒.๑ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประเมินผลรายวิชาด้วยข้อสอบอัตนัย และ/หรือปรนัย

๑๔.๒.๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประเมินตามแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และการเขียนรายงานกรณีศึกษา

๑๕. การสำเร็จการฝึกอบรม

๑๕.๑ จะต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๕.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติ ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๕.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๓๕ ราย

๑๕.๓.๑ อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดคอ ปา ไหล่ ลงแขน ข้อศอก ข้อมือ ปลายมือ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๕.๓.๒ อาการปวดขา เข่า ชาลงปลายเท้า ร้อนหลังเท้า ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๕.๓.๓ อาการปวดหลัง ปวดเอว เส้นเอ็น หมอนรองกระดูกทับเส้น สะบักจม ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๐ ราย

๑๕.๓.๔ อาการอัมพฤกษ์อัมพาต กระตุ่นการไหลเวียนเลือด ไม่น้อยกว่า จำนวน ๕ ราย

๑๕.๓.๕ กรณีศึกษา ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑ ราย

๑๖. โครงสร้างหลักสูตร : รวม จำนวนชั่วโมง

๑๖๗ (๔๐-๑๒๗)

ชั่วโมง

๑๖.๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน

๒๖ (๒๑-๕)

ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑-๐๑	กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐
๑-๐๒	กิมชาติ เหตุของการเจ็บป่วย ตามพุทธประวัติ	๘	๐
๑-๐๓	การปฐมพยาบาลการย่ำขาง	๑	๒
๑-๐๔	เภสัชกรรมการย่ำขางชาติพันธุ์เบื้องต้น	๓	๐
๑-๐๕	กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐
๑-๐๖	ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทาสมาธิ)	๑	๓
๑-๐๗	แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐
	รวม	๒๑	๕

๑๖.๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา

๘๕ (๑๙-๖๖)

ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒-๐๑	ประวัติความเป็นมาของการย่ำขางชาติพันธุ์	๔	๐
๒-๐๒	ความรู้พื้นฐานของการย่ำขางชาติพันธุ์	๒	๘
๒-๐๓	ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการย่ำขาง ชาติพันธุ์	๒	๖
๒-๐๔	การย่ำขางชาติพันธุ์และสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	๑๐	๕๐
๒-๐๕	การบันทึกผลการย่ำขางชาติพันธุ์และสรุปผลการรักษา	๑	๒
	รวม	๑๙	๖๖

๑๖.๓ หมวดการฝึกปฏิบัติภาคสนาม

๕๖ (๐-๕๖)

ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓-๐๑	การฝึกปฏิบัติในสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาล (รพ./รพ.สต.) หรือหน่วยงานที่สภา การแพทย์แผนไทยและสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ เห็นชอบ จำนวน ไม่น้อยกว่า ๓๕ ราย การทำรายงานเสนอผลการรักษาผู้ป่วย หลังการฝึกปฏิบัติ ๑ ราย	๐	๕๖
	รวม	๐	๕๖

๑๗. แนวสังเขปเนื้อหาการฝึกอบรม

- ๑๗.๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน ๒๖ (๒๑-๕) ชั่วโมง
- ๑-๐๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย ๖ (๖-๐) ชั่วโมง
- รูปร่าง ลักษณะที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงาน ของอวัยวะต่าง ๆ ตามระบบของร่างกาย ได้แก่ ระบบกระดูก ข้อต่อ และกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบทางเดินอาหาร ระบบสืบพันธุ์ การทำงานของอวัยวะในระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ตามความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนที่สอดคล้องกับของการนอนยา ข้อควรระวังในการนอนยา
- ๑-๐๒ กิมีชาติ เหตุของการเจ็บป่วย ตามพุทธประวัติ ๘ (๘-๐) ชั่วโมง
- พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทส กิมีชาติ (จุลชีพ) เหล่าสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยในร่างกายมนุษย์ ยึด ความเป็นรังแห่งโรคร้ายแรงเรื้อรัง ต้นเหตุของการบันทึกนอนความยืนยาว ของชีวิตมนุษย์ กิมีชาติ (กิมีชาติ) ๘๐ จำพวก สมุนไพรรักษา และธาตุต่างๆ เพื่อเป็นอาหารให้กับกิมีชาติ สมดุลภายในร่างกายที่เสียในแต่ละจุด ที่กิมีชาติอาศัยอยู่ ธาตุไฟ ธาตุลม และธาตุน้ำ ที่ทำให้อากาศธาตุแปรปรวน ส่งผลต่อธาตุดิน(ร่างกาย) ทำให้เกิดอาการต่างๆ ที่แสดงออกทางร่างกาย (อาการโรคต่างๆ) กิมีชาติภายนอกในร่างกาย ทำให้เกิดการผิดปกติ
- ๑-๐๓ การปฐมพยาบาล ๓ (๑-๒) ชั่วโมง
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้นผู้ป่วยหมดสติ กระจกหักข้อเคลื่อน ผู้ป่วยได้รับอุบัติเหตุจากการนอน
- ๑-๐๔ เกสัชกรรมการย่ำขางชาติพันธุ์เบื้องต้น ๓ (๓-๐) ชั่วโมง
- หลักเภสัช ๔ ประการ การใช้ยาสมุนไพรตามบัญญัติหลักแห่งชาติ บัญชียาสามัญประจำบ้านและสมุนไพรรักษาในงานสาธารณสุขมูลฐาน การใช้ยาไทยประกอบการนอน ได้แก่ การอบ การประคบ การสูดไอน้ำสมุนไพร การทาบหม้อเกลือ
- ๑-๐๕ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ ๑ (๑-๐) ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ การสร้างเสริมคุณธรรม ประวัติกฎหมายควบคุมวิชาชีพที่เกี่ยวกับการแพทย์ สารสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและ บทกำหนดลงโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรม ศีลธรรมและกิริยามารยาทที่เกี่ยวข้องกับด้านการนอน พระราชบัญญัติยา พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ สมุนไพร กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๑-๐๖ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทาสมาธิ) ๔ (๑-๓) ชั่วโมง
- การฝึกปฏิบัติธรรมด้วยการสวดมนต์และนั่งสมาธิ เพื่อการเรียนรู้ถึงวิธีการนเข้าสู่สมาธิที่มีผลต่อสุขภาพ และการปฏิบัติงาน ฝึกปฏิบัติกายบริหารแบบไทยด้วยท่าฤๅษีดัดตน
- ๑-๐๗ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน ๑ (๑-๐) ชั่วโมง
- การวิเคราะห์ธาตุ สมมุติฐานการเกิดโรค กับความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและ พฤติกรรม การเกิดโรค และพิธีกรรมท้องถิ่น
- ๑๗.๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา ๘๕ (๑๙-๖๖) ชั่วโมง
- ๒-๐๑ ประวัติความเป็นมาของย่ำขางชาติพันธุ์ ๔ (๔-๐) ชั่วโมง
- ที่มาของการสืบทอดองค์ความรู้ย่ำขางชาติพันธุ์ตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบัน ความหมายของย่ำขางชาติพันธุ์
- ๒-๐๒ ความรู้พื้นฐานของการย่ำขางชาติพันธุ์ ๑๐ (๒-๘) ชั่วโมง
- การเรียนรู้วิธีการตรวจร่างกายก่อนและหลังย่ำขางชาติพันธุ์ พื้นฐานย่ำขางชาติพันธุ์และเทคนิคย่ำขาง บำบัดตามรูปแบบที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพ ขั้นตอนปฏิบัติของย่ำขางชาติพันธุ์ตามอาการเจ็บป่วย การตรวจแยกอาการ ปวดที่พบบ่อย ได้แก่ ปวดข้อ ปวดศีรษะ ปวดท้อง เพื่อแยกอาการที่สามารถย่ำขางได้และย่ำขางไม่ได้ รู้จักอุปกรณ์และ วิธีการใช้ ข้อห้ามและข้อควรระวังในย่ำขางชาติพันธุ์ รวมถึงประโยชน์ของย่ำขางชาติพันธุ์

๒-๐๓ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรที่ใช้ร่วมกับการย่ำขาชาติพันธุ์ ๘ (๒-๖) ชั่วโมง

การเรียนรู้ประโยชน์ของการใช้สมุนไพร สรรพคุณ ปริมาณ การออกฤทธิ์ วิธีการคัดเลือก การจัดเก็บ เทคนิควิธีการเตรียม การปรุง การหมัก การหว่า การสตุ สมุนไพร สำหรับใช้ในการย่ำขาชาติพันธุ์ที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพตามอาการ รู้จักอุปกรณ์และวิธีการใช้ ข้อห้ามและข้อควรระวังในการใช้สมุนไพร

๒-๐๔ การย่ำขาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย ๖๐ (๑๐-๕๐) ชั่วโมง

การย่ำขาเพื่อบำบัด อาการอัมพฤกษ์อัมพาต อาการปวดเมื่อยจากการทำงาน อาการกระดูกทับเส้นลม ปะกำ (อาการไมเกรน) ปวดเมื่อยทั่วไป ปวดตามข้อ ปวดกล้ามเนื้อและเส้นเอ็น ปวดคอ ปา ไหล่ ลงแขน ปลายมือ ปวดหลัง หมอนรองกระดูกทับเส้น ปวดขา ชาลงปลายเท้า ปวดเข่า ร้อนหลังเท้า วิธีการใช้สมุนไพรที่เหมาะสมกับอาการเจ็บป่วย ประกอบการย่ำขาชาติพันธุ์

- เส้นประสาทลึบ

ความหมาย โครงสร้างของเส้นประสาท ทางเดินของเส้นประสาท ประเภทของจุดที่เกี่ยวข้องกับเส้นประสาท การกกดเริ่มต้นของเส้นประสาท ตำแหน่งในการรักษาโรคบน เส้นลึบเพื่อประ โยชน์ในการประยุกต์ใช้ในการรักษาโรคของการนวด

- การการย่ำขาชาติพันธุ์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ

การย่ำขาเพื่อส่งเสริมสุขภาพในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ส่งเสริมสุขภาพกระตุ้นการไหลเวียนเลือด

- การย่ำขาชาติพันธุ์บำบัด

การย่ำขาชาติพันธุ์เพื่อบำบัดการปวดหลัง ปวดเอว เส้นเอ็น หมอนรองกระดูกทับเส้น สะบ้าจม , ปวดคอ ปา ไหล่ ลงแขน ข้อศอก ข้อมือ ปลายมือ, ปวดขา เข่า ชาลงปลายเท้า ร้อนหลังเท้า

- การย่ำขาชาติพันธุ์เพื่อฟื้นฟูสุขภาพ

การย่ำขาชาติพันธุ์เพื่อฟื้นฟูผู้ป่วยอัมพฤกษ์ อัมพาต และในผู้สูงอายุ

๒-๐๕ การบันทึกผลการย่ำขาและสรุปผลการรักษา ๓ (๑-๒) ชั่วโมง

บันทึกการซักประวัติ การตรวจวินิจฉัยเบื้องต้น การให้การรักษา การให้คำแนะนำ โดยใช้ แบบบันทึกผลก่อนและหลังการย่ำขาที่กำหนด และการทำรายงานกรณีศึกษา

๑๖.๓ หมวดการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๕๖ (๐-๕๖) ชั่วโมง

การฝึกปฏิบัติในสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาล (รพ./รพ.สต.) หรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทย และสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ เห็นชอบ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๕ ราย การทำรายงานเสนอผลการรักษาผู้ป่วย หลังการฝึกปฏิบัติ ๑ ราย

๑๘. รายละเอียดประกอบหลักสูตรอื่นๆ (ถ้ามี)

๑๘.๑ ปรัชญา/นิยาม ของหลักสูตร

การย่ำขาชาติพันธุ์ ในที่นี้หมายถึงรวมถึง ย่ำขา เหยียบเหล็ก เหยียบไฟ เหยียบฉ่า นาบเหล็ก ตบเหล็ก ตามคำนิยามประกาศ แนบท้ายหลักสูตรรายละเอียดดังภาคผนวก ๓

ภาคผนวก ๑ คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน	๒๑	๕	๒๖		
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูกเส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐	๖	- ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต	
				- ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า	
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด)	
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาเกี่ยวกับสุขภาพ)	
				- ปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต	
- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ					
๑.๒ กิมีชาติ เหตุของการเจ็บป่วยตามพุทธประวัติ	๘	๐	๘	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	
๑.๓ การปฐมพยาบาลการย่ำขา	๑	๒	๓	- ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต	- ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต
				- ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า	- ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด)	- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด)
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาเกี่ยวกับสุขภาพ)	- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาเกี่ยวกับสุขภาพ)
				- ปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	- ปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต	- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต
				- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๑.๔ เกษัตริกรรมชาติพันธุ์เบื้องต้น	๓	๐	๓	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐	๑	- ปริญญานิติศาสตร์บัณฑิต	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต	
๑.๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทำสมาธิ)	๑	๓	๔	- ผู้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะและสมาธิ	- ผู้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะและสมาธิ
๑.๔ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐	๑	- ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านการนวดไทย(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา	๙	๓	๑๒		

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
๒.๑ ประวัติความเป็นมาของการย่ำ ขาชาติพันธุ์	๒	๐	๒	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๒.๒ ความรู้พื้นฐานของการย่ำขาชาติ พันธุ์	๒	๘	๑๐	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	
๒.๓ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรใน การย่ำขาชาติพันธุ์	๒	๖	๘	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๒.๔ การย่ำขาชาติพันธุ์และสมุนไพร เพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	๑๐	๕๐	๖๐	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การย่ำขาชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์ สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๒.๕ การบันทึกผลการย่ำขาชาติพันธุ์ และสรุปผลการรักษา	๑	๒	๓	- ปรินญาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิ ปัญญาการย่ำขาชาติพันธุ์	- ปรินญาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญา การย่ำขาชาติพันธุ์
				- ปรินญาการแพทย์แผนไทย บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือ ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการ ย่ำขาชาติพันธุ์	- ปรินญาการแพทย์แผนไทย บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือ ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการ ย่ำขาชาติพันธุ์
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านการนวดไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำขา	- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านการนวดไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำขา
				-ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำขา	-ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำขา

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
				- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำางชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำางชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๓. หมวดการฝึกปฏิบัติ	-	๕๖	๕๖		
		๕๖	๕๖		- ปรินญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต ที่มีระสบการณ์หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำางชาติพันธุ์
					- ปรินญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต ที่มีระสบการณ์หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการย่ำางชาติพันธุ์
					- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการย่ำางชาติพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์หรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ

หมายเหตุ ...

เอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน หมายถึง

๑. คำสั่งการทำงานเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับงานด้านการแพทย์พื้นบ้าน
๒. ผลงานด้านวิชาการหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการแพทย์พื้นบ้าน
๓. ผ่านการเรียนการสอน การอบรมทางด้านการแพทย์พื้นบ้าน

รายละเอียดดังภาคผนวก ๒ โครงสร้างหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย (การย่ำขางชาติพันธุ์) ๑๖๗ ชั่วโมง

รายวิชา	จำนวนชั่วโมง		
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑. หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน ๒๖ (๒๑-๕) ชั่วโมง			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐	๖
๑.๒ กิมีชาติ เหตุของการเจ็บป่วย ตามพุทธประวัติ	๘	๐	๘
๑.๓ การปฐมพยาบาลการย่ำขาง	๑	๒	๓
๑.๔ เกสัชกรรมการย่ำขางชาติพันธุ์เบื้องต้น	๓	๐	๓
๑.๕ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐	๑
๑.๖ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทาสมาธิ)	๑	๓	๔
๑.๗ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐	๑
๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา ๘๕ (๑๙-๖๖) ชั่วโมง			
๒.๑ ประวัติความเป็นมาของการย่ำขางชาติพันธุ์	๔	๐	๔
๒.๒ ความรู้พื้นฐานของการย่ำขางชาติพันธุ์	๒	๘	๑๐
๒.๓ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการย่ำขาง ชาติพันธุ์	๒	๖	๘
๒.๔ การย่ำขางชาติพันธุ์และสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	๑๐	๕๐	๖๐
๒.๕ การบันทึกผลการย่ำขางชาติพันธุ์และสรุปผลการรักษา	๑	๒	๓
๓. หมวดการฝึกปฏิบัติ	-	๕๖	๕๖
รวมทั้งสิ้น	๔๐	๑๒๗	๑๖๗

หมายเหตุ...

๑. จัดให้มีวิชาให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษา ๒ ชั่วโมง เนื้อหารายวิชาประกอบไปด้วยความสำคัญ และประโยชน์การให้คำปรึกษา กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจ สาเหตุและความต้องการ การวางแผนแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ และการให้คำแนะนำ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
๒. จัดให้มีพิธีครอบครูก่อนการฝึกอบรมเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน
๓. จัดให้มีสื่อการสอนบทเรียนออนไลน์ผ่านทางระบบสารสนเทศ เพื่อการเตรียมพร้อมก่อนเรียนและทบทวนบทเรียน รวมทั้งระบบบันทึกข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ สำหรับใช้ในกรณีศึกษาอย่างเหมาะสม

รายละเอียดดังกล่าว ๓ คำนิยามหลักสูตรหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การย่ำขาชาติพันธุ์

๑. ย่ำขา เป็นรูปแบบการนวด โดยการใช้ความร้อนและแรงกดจากเท้าในการรักษา มีการลงคาถาขับพิษไฟ ก่อนใช้เท้าจุ่มน้ำยา (น้ำโพลหรือน้ำมันงา) เหยียบลงบนขาที่เผาไฟจนร้อนแดง แล้วนำไปเหยียบลงบนร่างกาย หรืออวัยวะส่วนที่ต้องการรักษา เพื่อคลายเส้นและบรรเทาอาการปวด ส่วนใหญ่ใช้ในการรักษากลุ่มอาการ ปวดกล้ามเนื้อ และเส้นเอ็น ปวดข้อ อัมพฤกษ์ อัมพาต

๒. เหยียบเหล็ก เป็นรูปแบบการนวด โดยการใช้ความร้อนและแรงกดจากเท้าในการคลายเส้น โดยการใช้เท้าของผู้นวดเหยียบลงแผ่นเหล็กที่เผาไฟให้ร้อน พร้อมกับลงคาถา กำกับความร้อนของเท้า แล้วนำเท้าไปเหยียบบนอวัยวะส่วนที่ต้องการรักษา ใช้ในการรักษากลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ อัมพฤกษ์ อัมพาต

๓. เหยียบไฟ เป็นรูปแบบการนวด โดยการใช้เท้าเปล่าเหยียบน้ำสมุนไพรและน้ำมัน ก่อนจะใช้ฝ่าเท้าเหยียบบนแผ่นเหล็กบนกองไฟ แล้วจึงมานวดกดจุด เพื่อบรรเทาอาการ ปวดเมื่อย คลายเส้น อัมพฤกษ์ และอัมพาต

๔. เหยียบฉ่า เป็นรูปแบบการนวดโดยใช้เท้าแตะน้ำมันสมุนไพรแล้วไปแตะแผ่นเหล็ก ที่ร้อนจัดบนเตาไฟจะมีเสียงดัง "ฉ่า" จึงเรียกวิธีการนี้ว่า การเหยียบฉ่า เพื่อรักษาโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต ปวดเมื่อยแขน ขา หรือตามร่างกายเดิมมีการรักษาที่วัดพระปรางเหลือง แหล่งเริ่มสืบทอดความรู้มาจากจังหวัดนครสวรรค์

๕. นาบเหล็ก เป็นรูปแบบการนวดที่มีลักษณะคล้ายกับการเหยียบเหล็ก โดยใช้มือหรือเท้า วางบนเหล็กที่มีความร้อน พร้อมกับบริกรรมคาถา แล้วนำมือหรือเท้าไปรีดหรือกดลงบนอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพื่อรักษาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และช่วยให้เส้นเอ็นที่จมอยู่ลอยขึ้น

๖. ตบเหล็ก เป็นรูปแบบการนวด โดยการใช้มือตบเหล็กที่กำลังร้อนอยู่แล้วมานาบตามร่างกายของผู้ป่วยคล้ายกับการย่ำขาและเหยียบเหล็กแดงแตกต่างกันที่การตบเหล็กเป็นการใช้มือร่วมกับการนวด การใช้คาถาและการประคบด้วยน้ำสมุนไพร แต่หลักการที่ใช้ในการรักษายังคงเดิม คือ การใช้หลักของการนวดและการประคบร้อน เพื่อกระตุ้นการไหลเวียนเลือดและรักษาอาการปวด กล้ามเนื้อ อัมพฤกษ์ อัมพาต

รายชื่อหมอด้านแบบในการเรียนการสอน

๑. หมอประเดิม ส่างเสน จังหวัดเชียงใหม่
๒. หมอจรรยา วงษ์ชัย จังหวัดเชียงใหม่
๓. หมอปภาดา นวลจันทร์ จังหวัดเชียงใหม่